

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/148/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119210756
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7119210756.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu H. J. V., nar. XX.X.XXXX, S., Š. XX, právne zast. Mgr. Jurajom Berežným, advokátom, Svidník, Centrálna 2/38, IČO: 50 039 229, proti žalovanému Q. X. W., prokurátorovi R. V. S. H., S., Q. X, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, č. k. 25C/29/2019-12 z 8. novembra 2019 a uzneseniu Okresného súdu Košice I, č. k. 25C/29/2019-47 z 2.júna 2020

rozhodol:

I. Odmieťa odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, č. k. 25C/29/2019-12 z 8. novembra 2019.

II. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I, č. k. 25C/29/2019-47 z 2.júna 2020 a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) uznesením č. k. 25C/29/2019-12 z 8. novembra 2019 rozhodol, že žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva.

2.Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podanou žalobou sa domáhal ochrany osobnosti. Poukázal na to, že v žalobe žiadal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom ako dôvod uviedol to, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím. K návrhu nepripojil žiadne listinné dôkazy. Výzvou z 26.9.2019 vyzval žalobcu na zdokladovanie jeho zdravotných, majetkových a finančných pomerov, pričom predmetnú výzvu žalobca prevzal 16.10.2019, v lehote stanovenej súdom ani doposiaľ sa k nej nevyjadril a žiadne dôkazy nepredložil.

2.1.Citoval znenie § 254 CSP a konštatoval, že predpokladom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súd sú pomery strany odôvodňujúce priznanie oslobodenia. Pod pojmom pomery zákon chápe majetkové pomery žiadateľa (v prípade fyzickej osoby tiež rodinné, sociálne a zdravotné pomery), majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej či prechodnej povahy a odôvodňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti (v prípade žiadosti o čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov) nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemožno spravodlivo žiadať. Objektívny nedostatok finančných prostriedkov, resp. iného majetku by nemal spôsobiť nemožnosť domôcť sa svojho práva na súde. O priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku rozhoduje súd výlučne na návrh strany sporu, t.j. nerozhoduje o tejto otázke z úradnej povinnosti, ex officio. Žiadateľ o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nesie dôkazné bremeno a je povinný preukázať všetky okolnosti (osobné, majetkové a zárobkové pomery) dôležité pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Pri nepreukázaní osobných, majetkových a zárobkových pomerov súd nemôže rozhodnúť inak, ako oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznať. Súd uzavrel, že žalobca súdu svoje majetkové, sociálne, osobné, zárobkové pomery nijakým spôsobom nezdokladoval, nereagoval na výzvu súdu z 26.9.2019, len v žalobe z 19.9.2019 uviedol: „že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím“, bez doloženia akýchkoľvek relevantných dokladov, ktoré by preukazovali jeho mesačné príjmy a výdavky, prípadne iné podstatné okolnosti týkajúce sa majetkového, osobného a

zdravotného stavu, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Po posúdení vyššie zistených skutočností dospel k záveru, že žalobca svoje zárobkové, majetkové a osobné pomery neobjasnil v rozsahu potrebnom na rozhodnutie súdu o oslobodení od súdnych poplatkov a keďže nie je povinný šetriť pomery strany sporu, ani skúmať iné skutočnosti a zadovážovať podklady potrebné pre rozhodnutie, žalobca nesplnil podmienku pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, nakoľko si nesplnil a nepreukázal povinnosť tvrdenia, v dôsledku čoho súd nemohol posúdiť, či sú na jeho strane také pomery, ktoré by priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov odôvodňovali. Pre nesplnenie jednej z dvoch kumulatívnych podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov mu oslobodenie nepriznal. V tejto súvislosti pripomenul, že konanie o oslobodenie od súdnych poplatkov nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Je preto výlučne na strane, aby svoje tvrdenie o majetkových pomeroch sama preukázala, čo sa v danom prípade nestalo.

3. Žalobca na vydané uznesenie reagoval podaním doručeným súdu 18.11.2019, ktoré označil ako „Odpoveď na Výzvu zo dňa 26.09.2019“, v ktorom uviedol, že podľa § 4 ods.1 písm. c) zákona č.71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch je osoba, ktorá je od súdneho poplatku oslobodená. Citoval § 4 ods. 1) „Od poplatku je oslobodené súdne konanie“ písm. c) „vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho poistenia, sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnych dávok a príspevkov, pomoci v hmotnej núdzi, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, sociálnych služieb aktívnych opatrení na trhu práce a poskytovania zdravotnej starostlivosti“. V zmysle komplexného posudku, UPSVaR Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností z 22.08.2019 je rozhodnutím č. UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2019/10467 osoba uznaná za zdravotne ťažko postihnutú, ktorej práva a povinnosti sa v konaniach posudzujú osobitne v zmysle citovanej právnej úpravy. V súvislosti s uvedeným mu bol vydaný 13.09.2019 preukaz ZTP č. 331889.

4. Súd toto podanie považoval za odvolanie a predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní proti Okresnému súdu Košice I, č. k. 25C/29/2019-12 z 8. novembra 2019.

5. Odvolací súd uznesením 5Co/12/2020 z 27.1.2020 vrátil vec súdu prvej inštancie, lebo neboli splnené podmienky pre odvolacie konanie a citujúc znenie § 375 CSP uložil súdu povinnosť predložiť vec až po meritórnom rozhodnutí vo veci.

6. Súd prvej inštancie správne výzvou vyzval žalobcu v lehote 10 dní zaplatiť súdny poplatok, ktorý vyrubil poplatok za podaný návrh vo výške 66 eur. Výzva bola žalobcovi doručená 4.3.2020.

6.1. Žalobca v stanovenej lehote poplatok nezaplatil, preto súd uznesením 25C/29/2019 z 2.6.2020 konanie podľa § 10 ods.1 z. č. 71/1992 zb. o súdnych poplatkoch zastavil.

7. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca (č. I. 50), ktoré odôvodnil nasledovne: Elektronickým podaním zo 6.4.2020 požiadal súd prvej inštancie o oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoju žiadosť podložil výplatnými páskami, registračným listom sociálnej poisťovne, potvrdením daňového úradu, pracovnou zmluvou, preukazom ŤZP osoby č. 331889 a samotným tlačivom pre dokladovanie pomerov strany. Jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov však vyhovené nebolo, aj keď podľa jeho názoru podmienky pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov spĺňa, čo je preukázané aj Rozhodnutím Centra právnej pomoci - kancelária Košice, č. spisu KaKE 4569/2020 zo 07.01.2020, ktorým mu bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a určený advokát na jeho zastupovanie vo vyššie uvedenej právnej veci. Vzhľadom na uvádzanú skutočnosť v spojení s § 4 ods.3 zákona 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov som oslobodený od súdneho poplatku priamo zo zákona. Dôkaz: rozhodnutie Centra právnej pomoci - kancelária Košice č.s.: KaKE 4569/2020. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na pojednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) pojednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a zistil, že

nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) uznesenia, ani na jeho zmenu (§ 388 CSP), preto ho, podľa § 389 ods.1 CSP zrušil, lebo zistil, že podľa § 389 ods.1 písm. c) CSP súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, pričom nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

8.1.Odvolanie proti uzneseniu č. k. 25C/29/2019-12 z 8. novembra 2019 podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

9.Súd prvej inštancie správne uznesením z 8.11.2019 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a to z dôvodu, že žalobca svoju žiadosť nijako neodôvodnil, resp. uviedol len, že je ŽZP osoba. Táto skutočnosť však sama o sebe nezakladá oslobodenie vo veci ochrany osobnosti. Žalobca v čase rozhodovania súdu nepredložil žiadne doklady, na ktoré bol správne súdom vyzvaný a rovnako v tom čase nebol mu založený nárok na zákonné oslobodenie podľa § 4 z. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

10.Žalobca si nesprávne vykladá nim citovaný § 4 ods.1 písm. c) z. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, lebo cit. ustanovenie zakladá oslobodenie pre súdne konania v uvedených veciach (zdravotného poistenia, sociálneho poistenia, sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnych dávok a príspevkov, pomoci v hmotnej núdzi, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, sociálnych služieb, aktívnych opatrení na trhu prácej a poskytovania zdravotnej starostlivosti) pričom predmetom tohto konania je ochrana osobnosti.

11.Podľa § 4 ods.3 z. č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodený aj ten, komu bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

11.1.Žalobca podaním z 29.12.2019 doručil súd tlačivo pre zdokladovanie pomerov žiadateľa, predložil preukaz osoby ŽZP a spolu s odvolaním predložil rozhodnutie zo 7.1.2020, ktorým bol mu priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci.

12.Podľa § 254 CSP súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany. Priznané oslobodenie od súdneho poplatku súd kedykoľvek počas konania odníme, a to i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku.

13.V čase rozhodovania odvolacieho súdu o podanom odvolaní voči uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 25C/29/2019-47 z 2.júna 2020 o zastavení konania podľa § 10 ods.1 z. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, žalobca bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods.3 z. č. 71/1992 Zb., preto odvolací súd zrušil napadnuté uznesenia a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a meritórne rozhodnutie.

14.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej

otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.